

Nedanstående är en manual för användandet av *MS-kollen*, som vi rekommenderar att man använder som en del i uppföljningen av personer med MS oavsett behandling. Skalan är huvudsakligen inriktad på att identifiera och kvantifiera s.k. dolda MS-symptom och är avsedd att fyllas i av patienten inför ett besök hos läkare eller MS-sköterska. Resultatet kan då fungera som en vägledning till vilka besvär som i första hand skall diskuteras på besöket. Skalan fylls i som en del av PER (patientens egen registrering). För er som har problem att komma igång och behöver mer instruktioner kan ni kontakta någon av MS-sköterskorna på Norrlands Universitetssjukhus (090-7852396) så kan de ge utförligare instruktioner.

1. Logga in i PER.

Ett smidigt sätt att fylla i skalan är att patienten gör det på mottagningen på en läsplatta alternativt om det finns en dator avsatt för detta på mottagningen. Läsplattan måste då vara ansluten till ett WiFi på sjukhuset, vilket man får ta med sjukhusets IT-avdelning. På många sjukhus finns universitetsnätverket Eduroam vilket då med fördel kan användas.

Via Svenska Neuroregisters (SNR) hemsida väljer man att gå in på *PER – patientens egen registrering*. Där väljer man att *logga in som vårdgivare* (uppe till vänster i fönstret) och använder där det användarnamn och lösenord man har i SNR för övrigt. Därefter knappar man in patientens personnummer och man kommer till PER-menyn enligt nedan.

MENY

- Start
- Mina registerdata
- Korrigerade värde
- Mina egna registreringar
- Rapportera
- NYHETER
- Läs nyheter
- HJÄLP TILL
- Delta i MS-forskning

Formulär att besvara

- Dagligt liv - MSIS-29
- MS-kollen - MS symptom inventering
- Rökning
- Arbetsförmåga
- Trötthetsskala - FSMC
- Medicinering - TSQ

Starta

Man väljer då vilka skalor som skall fyllas i och går vidare på *Starta*, i det här fallet väljer vi bara *MS-kollen*.

Första frågan i *MS-kollen* är hälsoskattningen enligt SF36 och därefter går man vidare med de specifika frågorna i *MS-kollen*.

MS-kollen

Peka/klicka i den ruta som bäst beskriver din situation den senaste veckan.

Övergripande skattning av hälsa: Hur vill du beskriva din hälsa idag?

Utmärkt Mycket god God Någorlunda Dålig

Beskriv dina besvär av trötthet

Inga besvär Lätta besvär med trötthet men klarar mig bra i vardagen Måttliga besvär, hämmar klart dagliga aktiviteter eller arbetet Svåra besvär, förhindrar det mesta av mina aktiviteter

Önskar diskutera detta problem ytterligare

För varje fråga finns alltså alternativ rörande hur mycket problem ett specifikt symptom skapar samt också möjlighet att kryssa i om man vill diskutera detta ytterligare under besöket. Det finns till exempel patienter som har måttliga eller svåra besvär inom ett specifikt område men vet att det inte finns så mycket mer att göra och i de fallen är det ju rimligt att man inte diskuterar detta vidare på besöket. På motsvarande vis kan det finnas relativt lätta besvär som patienten gärna vill diskutera mera om.

Frågorna fortsätter sedan enligt samma princip med dels en gradering av besvären och dels får patienten fylla i om hen vill diskutera detta mera på besöket enligt exemplet nedan.

MS-kollen

Peka/klicka i den ruta som bäst beskriver din situation den senaste veckan.

Beskriv hur du upplever din tarmfunktion

Inga besvär

Lätta besvär med förstoppning eller trängningar men ger inga problem i vardagen

Måttliga besvär, hämmar klart dagliga aktiviteter eller arbetet

Svåra besvär, förhindrar det mesta av sociala aktiviteter

Önskar diskutera detta problem ytterligare

Beskriv hur du upplever dina sexuella funktioner

Inga besvär

Lätta besvär med erektion eller sexuell lust men leder inte till några tydliga problem

Måttliga besvär, hämmar klart den sexuella förmågan eller aktiviteten

Svåra besvär, förhindrar eller oförmåga till all sexuell aktivitet

Önskar diskutera detta problem ytterligare

När hela skalan är ifylld laddas den upp i SMSreg och när patienten i fråga öppnas kommer det en information som visar att det finns PER-data att hämta. Följ bara instruktionerna så finns dessa data sedan på plats när man öppnar fliken "Funktionsskalor" och därefter klickar på fliken där det står *MS-kollen*.

PER	Datum	Övergr...	1. Trötthet	2. Kogn...	3. Stäm...	4. Syn	5. Tal/k...	6. Sväljf...	7. Armf...	8. Benf...	9. Blåsf...	10. Tar...	11. Sex...	12. Spa...	13. Sm...	14. Bal...	Score
●	2015-01...	Utmärkt	2*	1	1	1	1	1	1	1	1	0	2*	2	2	1	17
●	2014-10...	Utmärkt	1*	1	1	0	0	0	0	0	1*	0	3*	0	0	0	7

De senast importerade värdena ligger högst i listan och man kan nu i detta fönster se samtliga poäng på de olika delfrågorna liksom svaret på första frågan i SF36 (längst till vänster), en summa score (längst till höger) samt att det finns en markering med en asterisk vid poängen för de frågor som patienten kryssat i att de ville diskutera vidare. Man ser också resultaten från tidigare tillfällen patienten har fyllt i *MS-kollen* varför man i princip kan följa utvecklingen av enskilda symptomområden över tid. Så med denna flik öppen på datorn har man redan en bra överblick av patientens aktuella symptomprofil, uppskattat hälsostatus samt vilka områden hen vill ta upp och diskutera vidare om.

Man kan sedan öppna varje frågetillfälle och presentera data på fler sätt. Genom att klicka på en rad kommer det tillfället upp med nedanstående layout. Från denna vy kan man också fylla i skalan genom att klicka "Skapa nytt" men det är starkt rekommenderat att använda PER i stället. Högst upp till vänster i denna vy finns ett öppningsbart pdf-dokument.

Detta dokument är en mera "patientvänlig" sammanställning som lämpar sig väl att ha framför sig, antingen på skärmen eller utskrivet, när man går igenom resultatet av skalan med patienten.

Namn: tolv tolvsson

Personnummer: 20121212-1212

Datum: 2015-01-16

Övergripande hälsoskattning	Utmärkt	Mycket god	God	Någorlunda	Dålig
	Inga besvär	Lätta besvär	Måttliga besvär	Svåra besvär	Vill diskutera ytterligare
1. Trötthet					Ja
2. Kognition					
3. Stämningssläge					
4. Syn					
5. Tal/kommunikation					
6. Sväljfunktion					
7. Armfunktion					
8. Benfunktion		EDSS<6	EDSS=6	EDSS>7	
9. Blåsfunktion					
10. Tarmfunktion					
11. Sexuell funktion					Ja
12. Spasticitet					
13. Smärta					
14. Balans					

Totalsumma: 17

Överst i sammanställningen finns hälsoskattningen enligt första frågan i SF36 och därefter frågorna i *MS-kollen* med de ifyllda svaren samt i kolumnen längst till höger om patienten vill diskutera detta problem ytterligare vid besöket hos läkaren eller sköterskan. Längst ner står totalsumman, som sannolikt är ett mycket bra mått att följa över tiden när det gäller den totala påverkan av MS-sjukdomen vad gäller symptom som har stor betydelse på livskvalitén för personer med MS.

Umeå 150212
Anders Svenningsson